

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ ТА НАУКИ УКРАЇНИ
ВІННИЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ МИХАЙЛА КОЦЮБИНСЬКОГО
ФАКУЛЬТЕТ ПРАВА, ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ТА
АДМІНІСТРУВАННЯ
КАФЕДРА ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ

КУРСОВА РОБОТА

з дисципліни «Публічна служба в Україні»

на тему:

« Світовий досвід добору та найму державних службовців »

студентки 2 курсу, групи 2-АПУА

спеціальності 281 «Публічне управління та
адміністрування»

Глек Даші Олегівни

Керівник: д. держ. упр., проф. Лазор О. Д.

Національна шкала _____

Кількість балів: _____ Оцінка ECTS _____

Члени комісії:

_____ (_____)

Підпис Прізвище та ініціали

_____ (_____)

Підпис Прізвище та ініціали

_____ (_____)

Підпис Прізвище та ініціали

Вінниця-2023

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1 ТЕОРЕТИКО-ПРАВОВА ОСНОВА ДОБОРУ І НАЙМУ ДЕРЖАВНИХ СЛУЖБОВЦІВ	
1.1. Загально про добір і найм державних службовців	5
1.2. Добір і найм державних службовців в Україні	8
РОЗДІЛ 2 АНАЛІЗ ЗАКОРДОННОГО ДОСВІДУ ДОБОРУ ТА НАЙМУ ДЕРЖАВНИХ СЛУЖБОВЦІВ	
2.1. Добір і найм державних службовців в Польщі	14
2.2. Добір і найм державних службовців в США	17
2.3. Добір і найм державних службовців у Франції	20
РОЗДІЛ 3 ПРОПОЗИЦІЇ ДЛЯ ПОКРАЩЕННЯ ЯКОСТІ ПРОЦЕДУР НАЙМУ ДЕРЖАВНИХ СЛУЖБОВЦІВ ДЛЯ УКРАЇНИ З УРАХУВАННЯМ ІНОЗЕМНОГО ДОСВІДУ	24
ВИСНОВКИ	27
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	29

ВСТУП

У сучасному світі державні службовці відіграють ключову роль у забезпеченні функціонування країни та наданні державних послуг громадянам. Процес відбору та найму державних службовців є одним із визначальних факторів якості та ефективності державної служби. Він визначає, хто виконуватиме основні обов'язки державного органу та як ці обов'язки виконуватимуться.

Актуальність теми : по-перше, у сучасних умовах завдання, які постають перед державними службовцями, стають дедалі складнішими, особливо з огляду на складність соціальних викликів, таких як війна та реорганізація державних органів та місцевого самоврядування та зміна ролі держави в сучасному світі. По-друге, у громадян зростають вимоги до професіоналізації та ефективності державних службовців, оскільки вони відіграють важливу роль у формуванні держави та суспільства. Це безпосередньо впливає на необхідність вдосконалення системи відбору та працевлаштування.

Це питання вивчали такі автори як : Н.Нижник, В.Олуйко, С.Мосов, В.Яцюк про механізм порівняльної оцінки та відбору кадрів у системі державного управління, І.Шпекторенко крізь призму професійної мобільності та з погляду ціннісно-мотиваційних чинників професійно-кваліфікаційного та професійно-кар'єрного розвитку, Т.Витко про добір кандидатів на державну службу та перспективи його вдосконалення на базі компетентнісного підходу.

Об'єкт дослідження : публічно - правові відносини у сфері державної служби

Предмет дослідження : добір та найм державних службовців у світовому вимірі та всередині України.

Мета : розроблення пропозицій щодо вдосконалення добору та найму державних службовців в Україні за допомогою зарубіжного досвіду, на основі теоретичних та аналітичних складових світового досвіду добору та найму державних службовців .

Завданнями даного дослідження є : уточнити поняття державної служби та дослідити добір і найм державних службовців в Україні і зарубіжних країнах, а саме Польщі, США, Франції, дати визначення поняттям професійний відбір, державна служба, державний службовець, проаналізувати генезис добору і найму державних службовців у Франції, Польщі, США, виявити різноманітні форми понять державної служби та добору, розглянути особливості добору і найму державних службовців та внести пропозиції для покращення якості процедур найму державних службовців для України з урахуванням іноземного досвіду .

При написанні даної курсової роботи були використані такі **методи дослідження** :

1. Документальний аналіз : аналіз офіційних документів (законодавчі акти, регламенти, постанови, закони, документи)
2. Аналіз наукових та літературних джерел : дослідження та аналіз наукових та науково-популярних джерел, які актуальні для написання даної роботи .
3. Синтез : цей метод було використано для поєднання інформації із різних джерел в одне ціле для гармонійного викладення тексту у даній роботі.
4. Узагальнення : використано для формулювання загального висновку всієї курсової та висновків, у яких узагальнено та стисло викладаються наведені у розділах наукові та практичні результати .

Структура: кількість розділів - 3, підрозділів - 5, сторінок тексту - 31, позицій джерел - 23.

ВИСНОВКИ

Дослідження досвіду відбору та найму на державну службу в усьому світі показують, що різні країни використовують різноманітні методи та практики відбору та призначення кандидатів на посади державної служби. Варто зазначити, що є кілька ключових висновків, які можуть слугувати важливими орієнтирами для вдосконалення системи відбору та найму на державну службу:

1) Професійний відбір: багато країн прагнуть відбирати кандидатів на державні посади об'єктивно та професійно. Оцінюючи придатність кандидата для роботи в державній установі, важливо враховувати здібності, досвід і професійні навички кандидата.

2) Система оцінювання та навчання: ефективна система оцінювання та навчання може допомогти покращити якість державних послуг. Кадрова служба має проводити регулярне оцінювання співробітників і надавати можливості для навчання та кар'єрного росту.

Україна може навчитися багатьох методів правового регулювання в системах державної служби Польщі, США та Франції, що сприятиме вдосконаленню системи державної служби, оскільки у даному дослідженні виявлено найбільш вагомі переваги добору і найму державних службовців саме в даних вище країнах. На жаль шлях України не є таким довгим, як, наприклад у Франції і США, тому у них і більше не лише досвіду, а й проб та помилок, а це значить що варто озирнутися на весь цей шлях становлення та розбудови і використати його в своїх цілях. Досвід світового добору та найму державних службовців може служити цінним джерелом навчання для покращення української системи державної служби. Важливо поєднувати найкращі практики з інноваціями та враховувати унікальні характеристики і вимоги країни для підвищення ефективності та професіоналізму державних службовців.

Були виконані всі поставлені завдання: уточнила поняття державної служби та дослідити добір і найм державних службовців в Україні і зарубіжних країнах, а саме Польщі, США, Франції, дала визначення поняттям професійний відбір,

державна служба , державний службовець , проаналізувала генезис добору і найму державних службовців у Франції, Польщі, США, виявила різноманітні форми понять державної служби та добору, розглянула особливості добору і найму державних службовців та внесла пропозиції для покращення якості процедур найму державних службовців для України з урахуванням іноземного досвіду у формі таблиць .

При написанні даної курсової роботи були використані такі методи дослідження : документальний аналіз, аналіз наукових та літературних джерел, синтез, узагальнення.

Для практичного використання результатів даного дослідження важливо детально розглянути дане дослідження щодо досвіду добору та найму державних службовців в Польщі, США та Франції.

Тема « Світовий досвід добору та найму державних службовців » є актуальною у наш час , оскільки під час війни організація та склад, прийом та звільнення державних службовців є специфічними процедурами, які потребують більш детального вивчення та вдосконалення, то ж варто вивчати досвід інших країн для удосконалення власної системи.

Проведене дослідження, є внеском у сучасну науку, та мають відношення до подальших досліджень і розробок у галузі державної служби .

У даній роботі є 3 таблиці : 1 - Як Україна може використати польський досвід , 2 - Як Україна може використати Досвід США , 3 - Як Україна може використати досвід Франції . Вони розміщені на 24 – 28 сторінках.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Андреев В. М. Порівняльний аналіз системи селекції кадрів системи публічної служби в Україні та США , Державне управління: удосконалення та розвиток № 12, 2017 . URL : <http://www.dy.nayka.com.ua/?op=1&z=1157> (дата звернення 27.10.2023)
2. Багмета М.О., Іванова М.С., Фуртатова В.С. , Організація державної служби України: теорія та практика , навч. посіб. МДГУ ім. Петра Могили. 2007. 244 с.
3. Балабанова Л.В., Сардак О.В. Управління персоналом : навч. посіб. Бібліотека українських підручників . URL : http://pidruchniki.ws/13340203/menedzhment/vidbir_personalu (дата звернення 21.10.2023)
4. Василенко І.А. Адміністративно-державне управління в країнах заходу : США, Великобританія, Франція, Німеччина. Логос. 2001. 200 с.
5. Ващенко К.О., Коліушко І.Б., Тимошук В.П., Дерещ В.А. науково-практичний коментар до Закону України “Про державну службу” : К.: ФОП Москаленко О.М.,2017. 796 с.
6. Державна служба Франції . URL : https://stud.com.ua/42871/pravo/derzhavna_sluzhba_frantsiyi
7. Державний службовець у Французькій Республіці. URL : <https://conf.ztu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/10/104.pdf> (дата звернення 29.10.2023)
8. Чмига В. О. Система підготовки державних службовців у Франції : автореф. дис. держ. упр. , УАДУ . 2002. 20 с.
9. Зарубіжний досвід добору кадрів на державну службу . URL : <https://robotodavets.org.ua/> (дата звернення 29.10.2023)
10. Зарубіжний досвід правового регулювання працевлаштування та проходження публічної служби, рекомендації для України . URL : <https://sud.ua/> (дата звернення 28.10.2023)

11. Корнута Л.М., Слободянюк М.А.. Зарубіжний досвід публічного управління у сфері судової діяльності : навч.-метод. посіб. Одеса , Фенікс , 2023. 61 с. URL : <https://hdl.handle.net/11300/25644>
12. Мазак А.В., Опорні конспекти із дисципліни "Державна служба" для слухачів магістратури за спеціальністю 8.150101 "Державна служба" , Івано-Франківськ: Місто НВ, 2008. 81 с.
13. Мосора Л. С. Досвід організації державної служби в Польщі : орієнтири для України. Державне управління : удосконалення та розвиток , 2018. № 3. URL : http://www.dy.nayka.com.ua/pdf/3_2018/36.pdf (дата звернення 27.10.2023)
14. Про державну службу : Закон України від 16.12.1993 № 3723-XII . URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/889-19#Text> (дата звернення 21.10.2023)
15. Про затвердження Положення про порядок стажування у державних органах : Постанова Кабінету Міністрів України від 1 грудня 1994 р. Офіційний веб-сайт Верховної Ради України . URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/804-94-%D0%BF#Text> (дата звернення 23.10.2023)
16. Про затвердження порядку проведення конкурсу на заміщення вакантних посад державних службовців : Постанова Кабінету Міністрів України від 15 лютого 2002 р.. Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/169-2002-%D0%BF#Text> (дата звернення 21.10.2023)
17. Сватко О. Досвід організації та функціонування муніципальної служби у Франції та Великобританії. Акт. Пробл. Європейської та євроатлантичної інтеграції України: матеріали 3-ї регіон. Наук. - практ. Конф. - Д.: ДРІДУ НАДУ, 2006.
18. Серьогін С.М., Гончарук Н.Т., Липовська Н.А., Кадрова політика і державна служба : навч. посіб. ДРІДУ НАДУ, 2011. 352 с.
19. Стельмашук Л. С. Формування та розвиток державної служби в Сполучених Штатах Америки : історичний аналіз , Механізми державного управління . 2010. С. 141-143.

20. Українська державна та польська цивільна служба . URL : <https://rpr.org.ua/> (дата звернення 29.10.2023)
21. Турчинова А.І. Управління персоналом : навч. посіб. РАГС, 2002. 488 с.
22. Шаповал В.М. Конституція Польської Республіки (із передмовою Володимира Шаповала) – Київ, Центр політико-правових реформ, 2018. 84 с.
23. Шпекторенко І. В. Професійна мобільність державного службовця : монографія / І.В.Шпекторенко. Д. : Монолит, 2009. 242 с.